

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A nemzeti kultúra jegyében.

A vérrel verejtékező világ borzalmas küzdelme örökérvényű igazságokat, tanulságokat érlel meg a földön kulturnemzetei számára.

Megdől a hamis bálványok uralma s mint arany a salaktól, élesen elkülönülnek, elhatárolódnak a népek nagy küzdelmében igaz erőknek bizonyult igazi értékek.

Ezekre az igaz értékekre rámutatni, ahhoz nem kell semmi különleges éleslátás, semmi államtudományi bölcsesség. Ott tündökönek káprázatos tényre a csatamezők temetői fölött, glóriás ragyogással az elesett hősök csonthalmain, koszorút fonva a csonka, béna katona homloka köré.

Ők eredményezik a harcok diadalait, az ő ellenállhatatlan erejük küzd ki a békét, amelynek állandóságát biztosítani, a békés munkának irányt szabni, az ellenfeleket egymást megértő munkatársává avatni ők hivatottak.

Ezen értékeket ható erejük rendjében felsorolni nem feladatunk, de nem is szükséges, kiirhatatlanul ott élnek a köztudatban.

Van azonban a kiforrott tanulságok között olyan, amely különösen a magyar tanítóságot nagyon közről érinti. A földképét átforgató, az embermilliók törekvését új irányokba kényszerítő harcok a nacionalizmus, a nemzeti

eszmények kultuszának győzelmét készítik elő az érzést, törekvést, minden nivellálni óhajtó kozmopolitizmussal szemben.

A világpolgárság zászlóvivői, az emberi szolidaritás vezérhirdetői ajkán gyújtó tüzzel szolálnak meg a nacionalizmusnak, a nemzeti eszményeknek igéi. Mi ez, ha nem hamvszórás, ha nem bünbánat? Kinos önbeismerése a tévesztett utaknak, mardosó önvád, hogy hamis oltárok előtt áldoztak. A hamis fényben tündöklő cafrangok, az oltárra emelt bálványt hazug ragyogása, a tisztító vérzivatar első leheletére megsemmisülnek s az eltűnt fény helyén vigyorgással mered felénk az undok haszonlesés, a rabló kizsákmányolás. Papjai rémülten fordítanak hátat neki s esküsznek, hogy sohasem ismerték. Minden francia csak francia, minden német csak német akar lenni és semmi egyéb.

A pállfordulás tanulsága: Az emberi szolidaritás, kulturközösség köre csak addig terjedhet, míg a nacionalizmus, a nemzeti eszmények mesgyéjét nem érinti, amíg azokat gyöngíteni, meghamisítani nem törekszik.

Vajjon a magyar katona magasztosulhatott volna-e a harcok félistenévé, ha testének nyers energiájához nem viszi magával társnak fajszeretét, faji öntudatát, magását.

A Kárpátok ormait, a Doberdo sziklát a magyar nemzeti öntudat, a magyar lélekben olthatatlanul lobogó ha-

zaszeretet tette elenségtől megvívhatatlanná. S az itthon maradottak felmulthatatlan áldozatkészségét nem a hazaszeretet őserije teszi-e kifogyhatatlanná?

A minden megpróbáltatások jajszó nélküli türesét nem a hazaszeretet csodabalsama teszi-e érhetővé? Mily föl-emelőn látjuk, tapasztaljuk, hogy ez így van.

És hogy így van, abból az érdem oroszánrésze a magyar tanítóság józanabb részéé. Őt illeti a palma, az elismerés, hogy a rábizott drága kincset, a népi, a nemzet lelkét megóvta minden mételetől s nemzeti multunk nagy hagyományait tette a néplelek faji erényeinek sziklafundamentumává.

Ővé az érdem, hogy a faji öntudat, a honszeretet áldozó papja maradt, hamis jelszavak hamis csillámlása meg nem tántorította s inkább tűrte az ódiság, a kishitőség, a naivság vádját, de oltárához hűtelenné, az eszmények kutlusában ingadozóvá pillanatra sem lett.

Őt illeti az elismerés, hogy a kegyérharc keserű küzdelmeiben nem ritkán önelkivel meghasonulva, tört reményei keserűségét nem engedte belopózni munkája templomába s büszke szegénységében törhetetlen lelkességgel szolgálta nemzeti eszményeink kultuszát.

A diadalmas jelen áldottá avatja ezt a munkát, a diadalmas jövő kell, hogy áldottá tegye, őt magát, kell, hogy az

Kivonat egy menekült leveléből.

Közlő: Németh Bőske.

Itt alább adom közre egy levél töredékeit, mely meglehetősen tiszta képet nyújt arról a szenvedésről, amit erdélyi véreink kiállottak a menekülés szomorú napjaiban...

Hűn közlöm sorról-sorra:

Pécs, 1916. szept. 7.

»Rettenetes 6 napi utazás után ideérkezünk, mint menekültek Pécsre, J... most ide van helyezve, míg a szomszédos vármegyében a sorozás tart; s akkor újra Pestre megyünk.

Olyan kint, mint abban a fenti 6 napban kiállottunk, — még soha nem próbáltam, se nem hallottam. S ez az egész dolog oly hirtelen jött; — hétfőn még mosattam és kedden akartam vasaltatni, szerdán pedig L-val utazni akartunk, mikor otthon rendben lett volna minden. De akkor sem úgy, mintha menekülni akarnánk, hanem mert J. mindig hívott bennünket, hogy legyünk ott véle, de én sajnáltam a szép otthon elhagyni.

S még az esik az embernek legnehezebbjére, hogy egyáltalán nem volt szabad sem-

mit elküldeni, mert a vasuton nem vettek fel semmit. Én is küldtem a fehérneműs ládát, de vissza küldte a főnök azzal, hogy nem veszik fel, mindenkit, akit észrevesznek hogy csomagol, szigorúan megbüntetik.

Hát ennyire biztak a románokban az utolsó percig, holott ezelőtt mint irtam is, már hat hét óta lázasan készültek a háborúra, az egész környéken. S a népet mégis erőltették, hogy nyugodtan maradjon és nem tudott senki semmit megmenteni. Hogyha rágondolok, hogy én mennyi szépet, sok mindent a legnagyobb rendben és tisztaságban ott hagytam prédára, hát az örülésig vagyok.

Mikor 29 én reggel dolgoztunk, szalad a mosónénk, hogy az éjjel sürgönyöztek a vármegye házához, hogy Románia hadat üzent. És hogy mégcsak 29-én lehet elutazni; már az éj folyamán beszüntetik a személyforgalmat. No akkor én rögtön abbahagytam minden dolgot, a legszükségesebbeket össze-csomagoltam, hogy azt mint utipodgyászt feladjam. De még mai nap sincs itt; az is úgy aggaszt, hogy elveszett, de biztosítani nem lehetett persze.

Én akkor kedden délután megváltottam a jegyet a gyorsvonatra, de már csak Küküllőszögig jutottunk, beszüntették a személyforgalmat, mert akkor már a románok Brassó-

ban voltak — és menekülő vonatok jöttek.

Itt Küküllőszögön marhaszállító kocsikba zsúfoltak bennünket és le nem lehetett állni, sem állni nem tudtunk, olyan sokan voltunk; és ezekben a kocsikban vesztegeltünk délután 6 órától másnap délelőtt 10 óráig ugyanazon az állomáson. Nem volt mozdony és így álltunk ebben a rettenetes helyzetben 16 órán keresztül. De le nem mert szállni senki, mert attól lehetett tartani, hogy elmegy a vonat, vagy más menekülők foglalják el a helyét az embernek. Aztán az a sok sírás, jajgatás, ájldozás valami rettenetes volt. Ennivalónk is csak az volt, amit a népek az állomáson osztogattak nekünk.

Mai napig is úgy fáj mindenünk, mintha agyon meg agyon vertek volna bennünket. Hiszen különben tán olvasták az Est-ben, hogyan menekültek a D.-iek.

Most igazán nincs másunk, csak az életünk; — borzasztó ez...

Eddig a levél idetartozó része...

Mikor az ember végigolvasta, könnyelárad a szeme, de a keze meg ökölbe szorul, hogy tegnapi-mára ilyen dolgok megtörténhetnek békés, jóra való emberekkel...

elismerés pálmájából megadja az őt megillető részt.

Ma, mikor népek vérözönéből soha nem látott ragyogással születik éjjá a magyar geniusz, csüggedésre, kishitűségre nincs okunk. De a mával szemben követelésre ne álljunk elő, a ma a harcé, a küzdelemé. Várjuk meg a leszámolás napját, amikor a méltók különválasztatnak a méltatlanoktól.

A népfelkelők közül kik viselhetik a sárga karpaszományt?

A 41—50 éves népfelkelésre kötelezetteknek országszerte most folyó pótszemléje — mint a sókfelől hozzánk érkező kérdezősködésekből látjuk — újból aktuálissá tette az egyszerű sárga karpaszomány viselésének jogosultságát. A m. kir. honvédelmi miniszter és a cs. kir. hadügyminiszter egyöntetű rendelkezése szerint ugyanis azok, akik a polgári életben tekintélyes állást töltenek be, de az egyévi önkéntesi kedvezményre jogosító tudományos képzettségük nincs meg, katonai szolgálati kötelezettségük tartama alatt külön ismertető jelvényt (sárga karpaszományt) viselnek. Ezt a jelvényt, mely „egyszerű sárga karpaszomány” elnevezést nyert és amelynek szélessége félakora, mint az egyévi önkéntesi jelvény, az utóbbihoz hasonlóan kell viselni.

A jelvény viselésére csak oly egyének jogosíthatók fel, akik tekintélyes, vezető állást töltenek be, vagy valamely magasabbnak minősíthető hivatásban személyes képességük és működésük folytán magasabb rangot értek el. Ilyeneknek tekinthetők például a következő hivatásbeli kategóriák: Tekintélyesebb iparosok és kereskedők, nagyobb mezőgazdaságok birtokosai, akik egyszerűen a mezőgazdaságot vezetik is; nagyobb üzemek és intézetek vezetői vagy vezető állást betöltő hivatalnokai; magasabb állású bank- és takarékpénztári hivatalnokok, gazdaságok, köztisztviselők vagy más köztisztviselők, akik az egyévi önkéntesi szolgálatra jogosultsággal nem bírnak; a közélet terén vezető szerepet játszó férfiak (országgyűlési képviselők, törvényhatósági bizottsági tagok, a kereskedelmi-és iparkamarák tagjai, stb.); neves fogtechnikusok stb.

Az annak idejében szerzett és esetleg okmányokkal is beigazolt előképzettséget nem kell irányadónak tekinteni. A kedvezmény megadásánál mindazonáltal a polgári életben eltolgalt állásnak olyannak kell lennie, hogy abból bizonyos általános műveltségre lehessen következtetni.

Az egyszerű sárga karpaszomány viselésére való jogosultság elismerését kihallgatáson kell annál a póttestnél kérni, ahol a folyamodó katonai szolgálatba lépett. A kérés előadásakor és pedig a kedvezményre való jogcímnek megfelelőleg — a vonatkozó ki-nevezési (alkalmazási) okmányokat, a felhozott viszonyokat és körülményeket igazoló hivatalos bizonyítványokat, okiratokat, stb. be kell mutatni.

A határozatot a lehető leggyorsabban az a parancsnok hozza meg, aki az előléptetési joggal fel van ruházva. Elutasító határozat ellen a kiegészítési ügyekben felettes katonai kerületi, illetőleg honvédkerületi parancsnoksághoz lehet fellebbezni, amely másodfokú határozat. A másodfokú elutasító határozat ellen a honvédelmi miniszterhez lehet fellebbezni.

Amennyiben szükséges az osztagparancsnok, vagy a katonai kerületi, illetőleg honvédkerületi parancsnokság a járási tisztviselőkhöz megkeresést intézhet, hogy a tény állás felderítése szempontjából szükséges puhatolásokat sürgősen foganatosítsa.

Az egyszerű sárga karpaszomány viselésére jogosítottak a közönséges laktanya (ábori) munkák alól fel vannak mentve. Nekik laktanyán kívüli lakást is meg lehet en-

gedni, ha csak a katonai szolgálat a kiképzés és a fegyelem különös érdekei kivételes elbánást nem tesznek szükségessé. Ezeknek a jogosítottaknak azonban a rendesnél hosszabb idő tartamu vagy külön osztagokban való kiképzésre, illetőleg bizonyos magasabb katonai rendfokozat elérésére nincs igényük.

Számolócédulák és papirkendők a vendéglőkben és kávéházakban.

A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala a háborús jótékonyosság általános szervezése során mozgalmat indított az iránt is, hogy a vendéglői és kávéházi közönségnek fizetési alkalmával módot nyújtson filléres adományokat juttatni a házárt elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára. Ezért olyan számolócédulákat hozott forgalomba, amelyekben az áldozatkész közönség nemes adományait 2, 4, vagy 10 filléres értékkel hivatalosan elismeri.

A Hadsegélyző Hivatal e nemes akciójával most a szállodások és vendéglősök országos egyesületnek a vezetősége is intenzívebben foglalkozik s ezért felhívta az összes magyarországi ipartársulatokat e hivatalos jótékony-sági számolócédulák vásárlására és állandó használatára. A Hadsegélyző Hivatal minden 40 korona értékű számolócédula rendelményhez 500 drb. hivatalos jelvényvel ellátott papírasztalkendőt is mellékel.

Minden vevőglőnek és kávéháznak pártolni kell a jótékony-ság e közvetítő munkáját, — a nagyközönség szívesen áldoz számlái fizetéseinek 1—2 elguruló fillért, hiszen ezúton áldozatkészége csak a legkisebb mértékben vétetik figyelembe, viszont ha minden vendéglős állandóan használja e számolócédulákat, — úgy a befolyóösszelem igen tekintélyes összeggel fogja növelni a jótékony-sági alapot. A számolócédulák — mint minden egyéb jótékony-sági kiadványok — portómentes levelezőlapon rendelhetők meg a következő címen: A m. kir. Honvédelmi Minisztérium Hadsegélyző Hivatala Budapest, V. ker. Akadémia utca 17 sz., ahonnan a pénz előzetes befizetése esetén portómentesen küldik meg a kiadványokat.

Adakozás

az erdélyi menekültek javarára

Fürst János dr.	1000 K
Jótékony Nőegylet	500 K
Kazár Manó	50 K
Magyar Kossa Gusztáv	50 K
Eitner Jenőné	30 K
Eies Károly	20 K
Ferencrendi zárda	20 K
Surgóth Miksa	20 K
Sümegei Tivadar	20 K
Kell Jenő	20 K
Horváth János	20 K
Geiger János	20 K
Kiss Antal	20 K
Rothschild Sándor	15 K
Veninger Gyula	15 K
Berezky Gyula	10 K
Csizmazia Istvánné	10 K
Kovács Vilmos	10 K
Scholtz Károly	10 K
Schmidt Antal	10 K
Halász Kálmán	6 K
Korein Samu	4 K
Rosenihal Adolfiné	4 K
Szijártó Gyorgyné	3 K
Nzvák Károly	3 K
László Sándor	3 K
Horváth József	2 K
Mojzer József	2 K
N. N.	2 K
Luizer Lajos	2 K
Schädl Béla	2 K
Steiner Antalné	2 K
Zavodnik Ferencné	2 K
Horváth Ferenc	2 K
N. N.	1 K
N. N.	1 K

N. N. 1 K
Hofman Lipót 1 K
Összesen: 1913 K

A bucsualkalmával perselyekkel gyűjtöttek: Lángi Nádorné 79 73 K. Várkonyi Stella 30 80 K. Németh Olga 22 04 K. Láng Ersei 17 60 K. Niederanger Mária 17 K. Bene Mária 15 K. Geiger Mancsi 12 26 K. Percsel Ilona 8 44 L. Holba Mária 6 K. Összesen 208 87 K. Az eddigi gyűjtés összege 211 87 K. Az adományokért és a gyűjtők lelkes buzgalkodásáért a menekültek nevében köszönetet mondanak.

Bricht Viktor
A segélyző bizottság
pénztárnoka.

Dr. Végh József
a segélyző bizottság
ügyvezető elnöke.

ROVÁS.

Az uccáról.

Eltagathatlanul itt az őszi szél, sópri maga előtt mindenütt a száraz lehullott faleveleket.

De éppen ez a baj, hogy csak a szél sópri senki más, csak a szél. Az is baj, hogy a szélnek nincsen szemetes kosara amibe belerakná és elhordaná a szemét dombokra a sok lehullott levelet . . .

Azért tegyék meg ezt a háztulajdonosok és lakók, hogy söpressék és hordassák el a sok szemetet az uccákról mindenütt, nehogy olyanok legyünk mintha teljesen bitangásra engednénk mindent.

Még valami az uccákról. Azt a sok libát, amennyi soha nem volt háború előtt, itt Sümegben nem-e lehetne úgy kezelni, hogy az udvarokban tartásukat mindenki, akinek van?

Hajtsák le őket naponta a Sárállásba aztán ha megfürdöttek a libák, akkor tessék őket hazahajtani és az udvaron tartani: Mert nem megy az, kérjük, hogy egész liba-hadseregek állják el az uccákat mindenfelé — és még hozzá olyan éktelen kiabálással gyűlésezzenek, hogy az már egyenesen az embernek az idegeire mászik! — Végre is akinek sok ilyen fehér állatja van, örüljön nekik; de hol van az megírva, hogy akinek semmi közük sincs hozzájuk, kénytelenek legyenek az uccán kerülgetni őket, vagy hallgatni a libaközgyűlést és rongáltatni ezáltal az amugy is megviselt idegeit . . . ?

Tessék őket elhajtani fürdeni aztán tessék berekeszteni az udvarokba. Talán mégiscsak városban volnánk vagy mi? S úgy néznek ki uccáink akárcsak valamely kis, kedélyes faluvégi gyöpp; ott szoktak a liba zászlóaljok tanyázni, — nálunk pedig unzensenirt sétálgatnak és gyűléseznek a főbb uccákon! Ez nem lehet így. Ne engedje meg a hatóság sem!

Értesítés.

A sümegi áll. reáliskolában javító, felvételi s magánvizsgát lehet tenni még f. hó 30- és 31-én; jelentkezni kell 30-án d. e. 8 órakor. — A tanuló felvétele f. hó 29. 30-án d. e. 9—11 — Az isk. év ünnepe megnyitása okt. 1-én 8 kor lesz. A rendes tanítás kezdete: október 2. — Dr. Kellemen Károly igazgató.

Fohász.

Messzeségek büszkerőpü lénye
Szállj magasba most is, kis madár!
Vidd magaddal feltörő fohászsom,
Állj meg véle menny határinál...
Zengjed ott el csendő hangodon,
Ott, ahol az égi Úr honol,
Itt a földön ifjú lelkem vágya
Teljesülhetetlen álmod álma.
Megjegyezd jól: lelkem vágya
Álmod álma!

Szellőtenger kóbor kis hajója
Zengjed azt is, mondd el, kis madár,
Nékem is volt légerszántó szárnyam,
Szálltam én is, mint te kis madár.
Jártam én is messze képzeletbe!
Felrepültem, fel biz az egekbe...
Csakhogy most már szárnyaim szegettek,
Nagy viharral küzdeni gyengék lettek.
Igy mondd ám, hogy szárnyaim szegettek,
Gyengék lettek!

Telve volt a lelkem érzellemmel.
Boldogság volt életem és gyönyör...
Aztán jött a legszebbik tavaszra
Tél fuvalma s azt hívén leír...
Megdermedtek tőle szárnyaim.
Megcsappantak büszke vágyaim.
Mint a száraz, jégverett virág
Oly sivár lett nekem a világ.
Nem felejtéd? Jégverett virág
Nékem a világ.

Mind ezt elmondd csengő hangodon,
Ott, ahol az égi Úr honol
S kérj számomra tőle új erőt
Reménységárnak újabb tél előtt.
Mit is fogsz kérni? Tőle új erőt,
Újabb tél előtt.

Zób Mihály.

A „Sümegek és Vidéke” gyűjtése az erdélyi menekültek:

Böhm Sándor harctér	20 K
Takács Zsigmond	20 K
Özv. Riesner Ferencné	5 K
	45 K
Múlt heti gyűjtésünk	24 K
Eddigi gyűjtésünk	69 K

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király Fischer Ferenc 20 honv. gy. ezredbeli tart. főhadnagy, géppuska osztag parancsnokot; — a helybeli áll. reáliskola tanárát, a: »Signum Laudissal» tüntette ki.

— **Szemle.** Pénteken kezdődött meg Sümegen a járás 39-50 évig terjedő állítás-köteleseinek szemléje.

— **Adomány.** Dörnyei József tüzérhadnagy 10 koronát küldött lapunk kiadóhivatalához, hogy azt a helybeli özvegyek és árvák részére juttassuk el. Fenti összeget rendeltetési helyére beszolgáltattuk.

— **Tízezer erdélyi menekült Zalamegyében.** Zalavármegye egész területén eddig mintegy 10,000 erdélyi menekültet telepített le a kormány, de még folyton újabb és újabb menekült csoportok érkeznek. Zalamegye következő nagyobb helyein kaptak ideiglenes hajlékot a menekültek: Nagykanizsán, Zalaegerszegen, Sümegen, Zalaszentgróton, Keszthelyen és Balatonfüreden. A kormány egyelőre a menekültek segélyezésére 100,000 koronát küldött Zalamegyének amelyből a főnt felsorolt helységek egvenként 10,000 koronát kaptak.

— **Új bélyeg.** A magyar kir. posta 10 filléres bélyeget bocsátott ki, melyeket a postatakaréklapra ragasztanak föl. A bélyeg barna színű, kettős keresztet viselő papírra van nyomva. A rajzon legfeljebb az értékjelzés, alant egy kas látható. A postahivatalokban már árusítják.

— **Zöldszinű tábori levelezőlap.** A hadseréglőparancsnokság új, zöld papírból készített tábori postai levelezőlapot hozott forgalomba, a melyet akadálytalanul továbbítanak és kézbesítenek. A levelezőlapon a monarchia összes nyelvén a következő szöveg van nyomva: „Egészséges vagyok és jó dolgom van.” Egyéb közleményt nem szabad a levelezőlapra írni, de így módja van a katonának mindig életjelt adni magáról. Zöldszinű közönséges tábori lapokat ezentul nem szabad használni.

— **A menekültek pogyászának fertőtlenítése.** A belügyminiszter rendeletet intézett az alispán utján Nagykanizsa város polgármesteréhez, közölve, hogy az Erdélyből, Galiciából és Bukovinából az országba menekültek, nemkülömben pogyászok és áruik utján fertőző betegségek behurcolásától lehet tartani Ennek megelőzése érdekében felhívja a hatóságot, hogy a menekültek tisztálkodása, pogyászok és áruik fertőtlenítése iránt intézkedjék. Hogy a vasuton érkezett menekültekkel és azok pogyászával és áruival való elbánás akadályba ne ütközzék, a kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy az illető vasuti állomások főnöksége a helyi egészségügyi hatóságot a menekültek érkezéséről lehetőleg előzetesen értesítse, s a menekültekkel való egészségi elbánás körül a kellő támogatásban részesítse. Azt a pogyászt és árut, amelyet a menekültek a megérkezés után az illető vasuti állomáson azonnal át nem vesznek, szintén fertőtleníteni kell, ha a csomag, a láda bármi okból történő hivatalos felnyitása alkalmával az állapítatják meg, hogy tartalma szennyezett vagy rovarokat tartalmaz, avagy más okból fertőzés gyanúját kelti. Ha a vasuti állomás ily pogyászt vagy árut tartó őrizetben, arról a helyi közegészségügyi hatóságot azonnal értesíti.

— **Sertéshizlalás közlélmzésre.** Zalavármegyei Törvényhatósági Bizottságának f. hó 11-én tartott gyűlésében határozattá emeltetett, hogy a Franz Lajos és Fiai nagykanizsai cég megkeresése alapján az ugy nevezett cégnek mint a megyei gazdáköntség bármely tagjának ha a közlélmzés céljaira sertések hizlalását vállalni ohajjták a Törvényhatóság megkísérelti a kormánytól a hizlaláshoz szükséges tengeri kieszközölését s a gazdánál levő árpakészleteknek a rekvirálás alól való mentesítését. A megyei gazdáköntség a közlélmzésre hizlalandó sertések számát a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnél jelentheti be írásban f. hó 22-ikéig. Később érkező bejelentések el nem fogadhatók. A közlélmzésre való hizlalás feltételei a Vármegye alispáni hivatalánál meg tudhatók.

— **Vigyázzunk a vasüstökkel.** figyelemztetjük a közönséget, hogy a horgonyzott vasüstök nem alkalmasak arra, hogy bennük paradicsom, lekvár, zsír, vagy bármilyen élelmiszer főzessék, illetve kiolvasztassék, mert a bennük készült élelmiszerek mérgező hatással lehetnek az emberi szervezetre. Akik ily üstökben készítették el tőre a befőtt paradicsomot, azok ne sajnálják azt kidobni mert élvezetével, komolyan veszélyeztetnék egészségüket. A horgonyzott üstök csak mosogatási célokra alkalmasok, azokban főzni semmi sem szabad.

— **Menekült tankötelesek beiskoláztatása.** A kir. tanfelügyelőség felhívta az összes iskolai hatóságokat, hogy a menekült erdélyi tanköteleseket mind iskolázzák be. Ezekről a kimutatást legkésőbb szeptember 15-ig a kir. tanfelügyelőséghez terjesszék be. A tanfelügyelőség a menekült tanulókat ingyenes tankönyvekkel látja el. — A középiskolai tanulóknak vonatkozó eljárásra nézve a tanfelügyelőség kérdést intézett a miniszterhez.

— **Kormányrendelet a rokkantak iparüzésének megkönnyítéséről.** Ismeretes, hogy a kivételes intézkedésekről szóló törvény már annak idején felhatalmazta a kormányt mindazoknak a törvényes korlátoknak enyhítésére, amelyek az iparüzés feltételeit szabályozzák és így módjában áll a kormánynak a hadirokkantak iparüzését hathatósan elősegíteni. Fővárosi értesülésünk szerint az erre vonatkozó rendelet jelenleg elő-

készítés alatt áll és már a közel jövőben nyilvánosságra fog kerülni. A rendelet lényegesen meg fogja könnyíteni az iparigazolvány és az iparendély kiadását és kiegészíti a kereskedelmi miniszternek idevonatkozóan kiadott határozatát. Ez a határozat kimondja ugyanis, hogy budapesti és pozsonyi rokkantiskolák azok közé az intézetek közé sorozandók, amelyek sikeres elvégzése az itt felsorolt intézetekben tanult bármely iparágban érvényes munkakönyv váltására jogosít, két évi gyakorlat pedig beigazolás esetén az iparág önálló üzésére elegendő. Az iskolákat végző rokkantak ebbeli jogosultságukat a képesítést feltüntető záradékkal ellátott bizonyítvány felmutatásával igazolják és részükre az itt körülírt feltételek igazolása esetén a munkakönyvet vagy iparigazolványt ki kell szolgáltatni.

— **Előleget kapnak az erdélyi menekült tanítók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzata alá tartozó erdélyi menekült azon állami tanerők, tisztviselők, szolgák, akik a helybeli tanfelügyelőségen személyazonosságukat igazolni tudják, egy havi bruttó járandóságuknak megfelelő összegű előleget nyernek bélyegtelen és a tanfelügyelőség által látalmazott nyugdíjra a vesztprémi kir. adóhivatalnál. A nem állami tanerők csak az államtól élvezett fizetési-egészítés és háborus segély egy havi részletéig terjedő előleget kapnak az előbbi feltétel mellett.

— **Ma Simon Judit az Apollóban.** A mai előadásra a páholyok és páholypótszékek, a szölyék java részben már elővételben elfogytak. A darab iránt általános az érdeklődés és úgy a színház vezetősége türi az érdeklődőket, hogy jegyeket előre váltassák meg.

— **Az Apollo jövő heti szenzációja.** A jövő héten, azaz szeptember 24-én mutatja be az Apollo mozgósínház Bernstein híres művét, *Tolvaj c. műfilmet.* A film megszerzése a színház vezetőségének nagy anyagi áldozatába került, így reméljük, hogy közönségünk méltányolva ezt, tömeges látogatásával fogja felkeresni a színházat.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor

Szőlősgazdáknak!

Teljesen új, jókarban levő, egyszer használt, kétszáz literes prés morzsolóval, továbbá kétdarab hét hektós kemény fakád összesen 400 koronáért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Hordó eladás

Több darab különböző nagyságu vasabroncsos boroshordó eladó. Cim a kiadóhivatalban.

**Az Első Magyar Kókuszfonó és
Szövögyár R.-T. Csabrendek**

folyó hó 30-án tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Csabrendek, 1916 szeptember 11-én

az igazgatóság.

A közgyűlés fargysorozata :

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
5. Az 1915. évi veszteség mikénti fedezésére határozathozatal.
6. Netáni indítványok.

**Megnyitó előadás az Apolloban
ma, szeptember 17-én, vasárnap.**

Bemutatásra kerül Kiss József műve:

SIMON JUDIT

cimű műfilm

Szeptember 24-én Bernstein H. műve után

T O L V A J

dráma.